

Черінько І.П.*

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН

У цій стислій статті розглядаються основні перспективні напрямки майбутнього реформування Ради Безпеки ООН.

Ключові слова: ООН, Рада Безпеки, реформування, постійні члени, розширення.

В этой краткой статье рассмотрены основные перспективные направления реформирования Совета Безопасности ООН.

Ключевые слова: ООН, Совет Безопасности, реформирование, постоянные члены, расширение.

This short article outlines the basic concepts of future prospects of UN Security Council reform.

Key words: UN, Security Council, reform, permanent members, enlargement.

Проблематика реформування Ради Безпеки ООН видається вельми перспективною темою, однак і не менш складною та вимагає комплексного і ґрунтовного її дослідження. Узагальнюючи теоретичні наукові надбання на цій ниві та результати довготривалих глобальних дебатів з цього приводу, випливають наступні висновки:

- Рада Безпеки ООН є продуктом біполярної системи міжнародних відносин і в реаліях пост біполярної системи видається не завжди ефективною;
- проблематика реформування Ради Безпеки ООН лежить у трьох головних площинах, якими є дискусії навколо розширення кількісного складу РБ ООН, функціональній компетенції цього органу та статусу членів цієї структури;
- кількісний склад Ради Безпеки ООН, який розширювався лиш один раз у 1963 році, не відповідає реаліям сучасного світу, оскільки кількість країн за останні 40 років значно зросла, і у світі з'явилися нові центри сили;
- розширення кількісного складу РБ ООН може відбутися за рахунок Німеччини та Японії, як найбільших фінансових контрибуторів ООН та полюсів світової економічної потуги, Індії, що представляє майже шосту частину всього світового населення, закріплення за Африкою та Латинською Америкою постійного місця у Раді Безпеки ООН з витікаючими звідти правами, яке може займатися на певний строк на основі ротації державою регіону на виборній основі;
- розширення кола непостійних членів РБ ООН є також темою на часі, хоча суттєве збільшення членства в Раді Безпеки не означатиме примноження ефективності вирішення проблем;
- збільшення повноважень ради Безпеки може бути сприйнятим світовою спільнотою як диктаторські амбіції постійних її членів та мати у зв'язку з цим успіху на рівні проекту;

* асистент кафедри міжнародних організацій і дипломатичної служби Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

- право вето у Раді Безпеки ООН не відповідає реаліям сучасного світу, однак немає підстав стверджувати, що постійні члени РБ ООН від цього права мають намір відмовитися;
- Рада Безпеки ООН на сьогодні не є достатньо ефективним органом щодо мирного вирішення міжнародних суперечок та дотримання миру і безпеки у всьому світі, однак альтернативи РБ ООН на сьогодні не існує;
- будь-який аспект реформування РБ ООН вимагає одностайності постійних її членів і в той же час головні пропозиції щодо реформування цього органу спрямовані на зниження ролі постійних членів, і тому навряд чи будуть схвалені.